mõisa, ei olnud tal esialgu midagi enam loota Rootsi poolt. Veelgi vähem oli selleks eeldusi teisel rae tegeval liikmel ja suurel intrigandil raehärra Johann Schlottmannil, kes ei võlgnenud Rootsile peaaegu midagi. Kui kergesti ei võinud nüüd tekkida kodanikkonnas mõte, arvestades peaaegu lootusetuna näivat olukorda, vahetada alluvus Rootsile alluvuse vastu Venele, kaubeldes endale sealjuures muidugi tasuks igasuguseid soodustusi. See mõte võis juurduda seda kergemini, et hiljuti oli tsaarile alistunud hulk Leedu linnu, milles leidus ka palju sakslasi. Linna ja riigivõimu suhet võis kujutada sarnasena, nagu see olnud poola ajal, mis seda tundnute mälestuses pidi, nagu tavaliselt, peegelduma „vana hea ajana". Vene valitsusega võis loota ka Vene kaubanduse elavnemist ning linna keskaegse õitsengu taastumist, mida Rootsi valitsuse all kõigile püüetele vaatamata ei suudetud saavutada.

Need kaalutlused ei olnud Flemingile tundmatud ning sellega vist seletubki tema järsk teguviis Warneke ja Schlottmanni suhtes. Aktiivsemate liikmete interneerimisega muutus küll raad teguvõimetuks, kuid kodanikkonnale, kes raega seisnud opositsioonis, ei avaldanud see mingit mõju. Piiramise algusest peale oli ta vastumeelselt võtnud osa linna kaitsest ning olukorra raskenemisega aina süvenes tema tõrksus ja distsipliinitus.

Tõenäoliselt valitses sama meeleolu varsti ka opmanide kompaniis, oli ju enamik selle mehi sakslased, kellest pealegi osa oli suguluses Tartu kodanikega. Ühtlasi mõjus see demoraliseerivalt kodanike juurde majutatud sõduritele.

Neis olukordades pidid Trubetskoi kirjas 21. septembrist sisalduvad ähvardused ja hooplemised, kuna olukord Lõuna-Liivimaal oli pealegi teadmatu, mõjuma otse masendavalt. Avaldas kiri ju Flemingile endalegi sügava mulje.

Sellele lisanesid kuuldused äraandmisest, mis piiratud kindlustes küll enamasti alati päevakorral, kuid milledel seekord ei näi olevat puudunud alus. Nii paljudel kodanikel kui ka piiri ja Peipsi-äärsete mõisade opmanitel oli enne sõda olnud lähedasi suhteid venelastega, mida viimased võisid kasutada. Tundub, et ka mõned raeliikmed võisid olla asjasse segatud. Warneke ja Schlottmann, keda selles on kahtlustatud, istusid 8. augustist alates arestis ning suutsid vaevalt midagi ses suhtes teha. Ka ei peetud hiljem rootsi poolt kõrgemate võimude poolt peamisteks reeturiteks neid, vaid üht kaugelt mõjukamat isikut — õuekohtu fiskaali Philipp Tinctoriust (kuninganna Kristiina poolt nobiliteeritud Färber von Hohensterni nime all) De la Gardie tõenduste järgi langenud

Tartu VI, lk. 226